

**Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc**

Č. j.: KUOK 48284/2023

V Olomouci dne 25. 4. 2023

Spis. zn.: KÚOK/121373/2022/OŽPZ/7044

Vyřizuje: Ing. Petr Březina

Telefon: 585 508 647

Datová schránka: qjabfmf

E-mail: p.brezina@olkraj.cz

Počet listů: 3

Počet příloh: 0

Počet svazků příloh: 0

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako orgán kraje v přenesené působnosti podle ustanovení § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení § 10 a § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a dále jako příslušný orgán výkonu státní správy na úseku odpadového hospodářství dle § 126 písm. j) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“), rozhodl dnešního dne takto:

movitá věc, vyřazené železniční pražce použité do stavby oplocení pozemku parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] (dále jen „movitá věc“)

je odpadem

ve smyslu § 4 odst. 4 zákona o odpadech.

Účastníci řízení:

- [REDAKCE]
- [REDAKCE]
- [REDAKCE]
- [REDAKCE]

Odůvodnění

Správní řízení ve smyslu § 4 odst. 4 zákona o odpadech bylo krajským úřadem zahájeno dne 18. 11. 2022 na základě doručení žádosti fyzické osoby: [REDAKCE], [REDAKCE], majitele sousedního pozemku parc. č. [REDAKCE] a [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE]. Ve svém podání uvádí, že na sousedním pozemku k.ú. [REDAKCE] p.č. [REDAKCE] byl vystavěn plot, resp. zídka, která je tvořena kójiemi na stavební materiál. Tyto tvoří fakticky oplocení na samotné hranici jeho pozemku a to z dřevěných železničních pražců napuštěných kreosotem. Délka oplocení je okolo 50 m a výška přibližně 2 m, tudíž se jedná o plochu přibližně 100 m². Při jejich osvětlení sluncem se tento dehet

uvolňuje, zapáchá a stéká dolů i na jeho pozemek, čímž dochází ke smívání nebezpečných látek do půdy. Žadatel považuje vyřazené železniční pražce použité do stavby oplocení za nebezpečné odpady, které s ohledem na materiálové složení ohrožují životní prostředí.

Součástí žádosti žadatele byly následující podklady:

- žádost ve smyslu § 4 odst. 4 zákona o odpadech,
- fotodokumentace z dubna 2022 v počtu 3 snímků,
- metodické sdělení Ministerstva životního prostředí, Odboru odpadů pod č. j. MZP/2022/720/3946 ze dne 11.7.2022

Okruh účastníků řízení byl krajským úřadem určen v souladu s § 27 správního řádu -

_____ a _____, jako osoby s vlastnickým právem k pozemku parc. č. _____ v k. ú. _____ jako majitel sousedního pozemku parc. č. _____ a _____ v k. ú. _____ a _____ jako stavebník stavby „Provozovna pro _____ jejíž součástí je i výstavba oplocení. _____

_____ a _____, jsou v řízení zastoupeni na základě písemné plné moci pro: Mgr. Štěpán Lichovník, Advokátní kancelář Lichovník, Poplštein a spol., Pellicova 23/8, 602 00 Brno, IČ: 06442242. Plná moc k zastupování byla shodně pro všechny citované osoby doručena na krajský úřad dne 22. 3. 2023 pod č.j. KUOK 35795/2023.

Zahájení správního řízení bylo oznámeno účastníkům řízení (_____) dopisem ze dne 13. 12. 2022 č. j.: KUOK 128946/2022, v němž byli účastníci řízení vyzváni k podání návrhů a důkazů k předmětnému řízení a usnesením ze dne 13. 12. 2022, č. j.: KUOK 128947/2022 krajský úřad stanovil lhůtu k vyjádření. Zahájení správního řízení bylo rovněž oznámeno účastníkům řízení (_____) dopisem ze dne 27. 2. 2023 pod č. j. KUOK 24637/2023, jakožto osobě stavebníka stavby „Provozovna pro _____ jejíž součástí je i předmětné oplocení. Usnesením ze dne 27. 2. 2022, č. j.: KUOK 27585/2022 krajský úřad stanovil lhůtu k vyjádření.

Vzhledem k tomu, že předmětem správního řízení ve věci je movitá věc použitá do stavby, požádal krajský úřad dne 13. 2. 2023 příslušný stavební úřad Městského úřadu v Kostelci na Hané o informaci, zda předmětná stavba s využitím stavebního materiálu (železniční pražce) byla v tomto rozsahu povolena popř. akceptována ze strany příslušného stavebního úřadu. Z informací stavebního úřadu Městského úřadu v Kostelci na Hané poskytnutých krajskému úřadu dne 13. 2. 2023 vyplývá, že výstavba oplocení je součástí stavby „Provozovna pro _____ Rozhodnutí stavebním úřadu Městského úřadu v Kostelci na Hané, o umístění a povolení stavby „Provozovna pro _____ na pozemcích st. p. _____ parc. č. _____ v k. ú. _____ bylo vydáno dne 29. 1. 2014 pod č.j. KnH-1594/2013/Šr. Současně dne 8. 7. 2022 provedl stavební úřad kontrolní prohlídku na místě stavby, při které bylo zjištěno, že stavba byla zahájena a je prováděna v _____ rozsahu než ve výše uvedeném rozhodnutí. V případě výstavby oplocení bylo konstatováno, že výplň plotu i kóji je z použitých železničních dřevěných pražců šířky cca 20 cm, opatřených nátěrem. Oplocení včetně kóji je provedeno v rozporu s vydaným povolením. V současné době je vedeno správní řízení o dodatečném povolení

stavby, v rámci kterého se předpokládá výstavba plotu bez použitých železničních pražců.

Dne 15. 2. 2023 byla provedena krajským úřadem obhlídka předmětného místa a vizuální posouzení stavebního materiálu použitého do stavby části oplocení pozemku parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE]. Ohledání movité věci bylo provedeno z pozice sousedního pozemku parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE]. Na místě samém bylo zjištěno, že část tohoto plotu tvoří použité železniční pražce, které vykazovaly známky značného opotřebení. Na povrchu železničních pražců se vyskytovaly starší impregnační nátěry a zbytky asfaltových směsí. Některé pražce ještě obsahovaly spojovací kovové prvky k upevnění kolejnic. Z místního šetření ze dne 15.2.2023 byl proveden zápis pod č.j. KUOK 24570/2023.

Účastníci řízení v průběhu správního řízení neuplatnili žádné návrhy nebo důkazy k předmětnému řízení. Možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu oznámil krajský úřad všem účastníkům řízení dne 11. 4. 2023 pod č.j. KUOK 42399/2023. Této možnosti žádný z účastníků nevyužil.

Krajský úřad zkoumal v průběhu správního řízení, zda jsou splněny podmínky pro zařazení movité věci mezi odpady ve smyslu ust. § 4 zákona o odpadech.

Dle ustanovení § 4 odst. 1 zákona o odpadech je odpad každá movitá věc, které se osoba zbavuje, má úmysl nebo povinnost se jí zbavit. Dle § 4 odst. 2 zákona o odpadech se má za to, že osoba má úmysl zbavit se movité věci, pokud tuto věc není možné používat k původnímu účelu. Dle § 4 odst. 3 zákona o odpadech má osoba povinnost zbavit se movité věci, jestliže ji nepoužívá nebo ji není možné používat k původnímu účelu a tato věc současně ohrožuje životní prostředí. Předmětnou movitou věcí jsou staré, použité, dřevěné železniční pražce, které byly původně použity jako součást kolejového lože stavby železnice, což je zcela zřejmé i z vizuálního posouzení věci. Krajskému úřadu není známo období zániku původního účelového určení ani historie přechodu vlastnických práv k předmětné věci. V řízení ve smyslu § 4 odst. 4 zákona o odpadech jsou rozhodujícími skutečnostmi pro posouzení věci použití a stav movité věci ke dni podání žádosti. Je zřejmé, že předmětné železniční pražce přestaly být užívány ke svému původnímu účelu, čímž se původní vlastník těchto železničních pražců fakticky zbavil. Použití movité věci do výstavby oplocení na pozemku parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] tak poukazuje na fakt, že současný uživatel nepoužívá věc k původnímu účelu.

Zároveň se dá důvodně pochybovat o tom, že movitá věc s ohledem na materiálové složení nemá negativní vliv na složky životního prostředí a zdraví lidí. Použité dřevěné železniční pražce jsou charakterizovány jako chemicky ošetřené dřevo a konkrétně jsou legislativně zařazeny jako dřevěný výrobek ošetřený kreosotovými oleji. Vyřazené železniční pražce byly uváděny na trh implicitně dle vyhlášky č. 221/2004 Sb., kterou se stanoví seznamy nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků, jejichž uvádění na trh je zakázáno nebo jejichž uvádění na trh, do oběhu nebo používání je omezen, která však k 30. 6. 2009 pozbyla platnosti. Souběžně dne 1. 6. 2009 vstoupilo v platnost Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH), které má shodnou interpretaci s výše uvedenou vyhláškou. Možnosti použití a omezení ošetřeného dřeva kreosotovým olejem, používaným k impregnaci železničních pražců, je uvedeno v příloze XVII. Poř.č. 31 v Nařízení ES č. 1907/2006 (REACH). Dle zmíněného Nařízení ES, je ošetřené dřevo kreosotovým olejem povoleno pouze pro odborné

nebo průmyslové používání a zároveň ve smyslu přílohy XVII. Poř. č. 31 sloupec 2 odst. 2 písm. c) Nařízení ES č. 1907/2006 (REACH) se zákaz uvádění na trh nevztahuje na dřevo ošetřené impregnačními látkami před 31. 12. 2002 a které se uvádí na trh pro opětovné použití.

Pro účely posouzení postupu nakládání s opětovně použitými dřevěnými výrobky ošetřeny kreosotovými oleji pro jiný než původní účel bylo vydáno Metodické sdělení Ministerstva životního prostředí (poslední aktualizace 23. 3. 2023 pod č. j.: MZP/2023/720/1721). K nakládání s opětovně použitými dřevěnými výrobky ošetřeny kreosotovými oleji před 31. prosincem 2002 MŽP mimo jiné uvádí: Použité dřevěné impregnované pražce a mostnice (použité výrobky z rostlého dřeva) je třeba opakovaně použít ke stejnému účelu, ke kterému byly původně vyrobeny, tedy jako součást konstrukce kolejových polí, dráhy povrchových dólů tzn. k upevnění kolejí při dodržení požadavků zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů. Přípustné je také opětovné použití dřevěných železničních pražců jako stavebního prvku pro stavební účely jako mostnice v souladu s projektem stavby na jiných liniových stavbách, než na železničních tratích (jako stanovený stavební výrobek), pro zpevnění pojezdových ploch a nádvorí – parkovací a odstavné plochy pro automobily a speciální stroje (v souladu s projektem stavby) nebo pro oplocení, ovšem vždy opět pouze v rámci profesionálního použití pro odborné nebo průmyslové účely. V případě použití jako stavebního prvku pro stavební účely na území České republiky musí splňovat technické a jiné požadavky stanovené pro tento výrobek, rostlé dřevo, zákonem č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů a podmínky pro použití a uvádění na trh stanovené nařízením REACH, v platném znění Dřevo ošetřené kreosotovým olejem se nesmí používat: uvnitř budov určených pro jakékoliv účely, v hračkách, na hřištích, v parcích, zahradách. Dřevo ošetřené kreosotovým olejem nemohou používat fyzické osoby, jelikož v takovém případě se nebude jednat o odborné nebo profesionální použití. Zejména nesmí být použito na zahradách fyzických osob poblíž rodinných domů nebo v místech, kde hrozí riziko styku s lidskou pokožkou

V návaznosti na to Ministerstvo životního prostředí doporučuje používat i dřevěné výrobky ošetřené kreosotovými oleji před 1. prosincem 2002, které byly uvedeny na trh k opětovnému použití pouze jako železniční pražce nebo sloupy elektrického a telekomunikačního vedení pro průmyslové účely. Uskladnění použitých impregnovaných dřevěných pražců a mostnic po jejich odstranění ze staveb a před jejich dalším použitím, musí být provedeno tak, aby bylo omezeno kolísání teploty jejich povrchu (způsobené především přímým slunečním zářením) – to znamená, že dřevěné pražce musí být umístěny pod ochranným krytem nebo překryty plachtou. Vzhledem k použití impregnační látky kreosotový olej (obsahuje polycyklické aromatické uhlovodíky a fenoly, klasifikované jako karcinogenní látky) je po skončení upotřebitelnosti dřevěných výrobků impregnovaných kreosotovými oleji nutno předpokládat existenci přetrvávajícího potenciálního rizika a nakládat s nimi jako s nebezpečnými odpady.

K nakládání s opětovně použitými dřevěnými výrobky ošetřeny kreosotovými oleji po 31. 12. 2002 MŽP uvádí: Pro toto dřevo již ale neplatí výjimka uvedená v příloze XVII, položce 31, odst. 2c nařízení REACH, v platném znění, a není možné jej uvádět na trh pro opětovné použití. Po skončení jejich použití v souladu s odst. 2 písm. a) bodu 31 přílohy XVII nařízení REACH, není možné dřevěné železniční pražce, které

byly ošetřené kreosotovými oleji po 31. prosinci 2002 nabídnout k opětovnému použití, ale musí s nimi být nakládáno jako s nebezpečnými odpady v souladu s platnou legislativou.

Krajský úřad vyvozuje, že vlastník movité věci nabyl železniční pražce jako potenciální stavební konstrukční materiál, kterého se původní vlastník zbavoval mimo režim zákona o odpadech, i přesto že uvedený materiál definici odpadu ve smyslu zákona o odpadech naplňoval. Pokud původce odpadu, který nemůže vzniklý odpad sám využít, se tohoto odpadu zbavuje jeho prodejem jinému subjektu, nejde o změnu charakteru věci, ale o nakládání s odpadem. Každý je povinen nakládat s odpadem pouze v zařízení určeném pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu, s výjimkou shromažďování odpadu, přepravy odpadu, obchodování s odpadem a nakládání se vzorky odpadu. Stavbu plotu nelze považovat za zařízení k nakládání s odpady ve smyslu zákona o odpadech.

Zařazení movité věci mimo režim odpadu je dle § 4 odst. 2 zákona o odpadech podmíněno možností použití věci k původnímu účelu. Dle § 4 odst. 2 zákona o odpadech se má za to, že osoba má úmysl zbavit se movité věci, pokud tuto věc není možné používat k původnímu účelu. Účel použití věci musí osoba prokázat. Právní domněnka uvedená v § 4 odst. 2 zákona o odpadech nebyla vyvrácena ze strany odpovědných osob v průběhu správního řízení vedeného krajským úřadem dle § 4 odst. 4 zákona o odpadech. Návrhy nebo důkazy k předmětnému řízení nebyly v průběhu správního řízení uplatněny.

S ohledem na výše uvedené zjistil správní orgán, že jsou naplněny podmínky pro zařazení movité věci jako odpad ve smyslu § 4 odst. 1 zákona o odpadech. Ze zjištění krajského úřadu vyplývá, že z charakteru a materiálového složení movité věci je zřejmé, že se jedná o použité dřevěné železniční pražce, pro které jsou stanoveny přísné legislativní podmínky v případě jejich dalšího použití mimo odpadový režim (Nařízení ES č. 1907/2006 (REACH)). Jejich použití do výstavby plotu k oddělení pozemků zahrad v užívání fyzických osob je nepřípustné s ohledem na přítomnost nebezpečných látek. Nejedná se o vhodný stavební materiál, což dokumentuje i správní proces vedený příslušným stavebním úřadem, v rámci kterého je konstatováno, že při použití stavebního materiálu při výstavbě plotu nebyly splněny požadavky stavebního zákona. Zároveň osoba odpovědná za nakládání s movitou věcí neprokázala v průběhu správního řízení účel použití věci.

Vzhledem k tomu, že dle § 4 zákona o odpadech je odpad každá movitá věc, které se osoba zbavuje, má úmysl nebo povinnost se jí zbavit, považuje krajský úřad movitou věc - vyřazené železniční pražce použité do stavby oplocení pozemku parc. č. [REDAKCE] v k. ú. [REDAKCE] za odpad, konkrétně o odpad kategorie nebezpečný zařazený dle vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů), pod katalogové číslo 17 02 04* – Sklo, plasty a dřevo obsahující nebezpečné látky nebo nebezpečnými látkami znečištěné. V tomto případě je naplněno ust. § 4 odst. 3 písm. a) zákona o odpadech, ve kterém má osoba povinnost zbavit se této movité věci, neboť ji nepoužívá k původnímu účelu a tato věc současně ohrožuje životní prostředí.

Na základě výše uvedených skutečností rozhodl krajský úřad tak, jak je ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeno.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním u Krajského úřadu Olomouckého kraje ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po dni doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Odvolání musí obsahovat údaje o tom, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

„otisk úředního razítka“

Mgr. Tomáš Šrom
vedoucí oddělení ochrany ovzduší
a odpadového hospodářství
odboru životního prostředí a zemědělství
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Rozdělovník

-

Obdrží na základě písemné plné moci:

- Advokátní kancelář Lichovník Poplštein a spol., Mgr. Štěpán Lichovník, Pellicova 23/8, 602 00 Brno

Na vědomí:

- Městský úřad Kostelec na Hané, stavební úřad, Jakubské nám. 138, 798 41 Kostelec na Hané
- Magistrát města Prostějova, OŽP, Školní 3643/4, 796 01 Prostějov

Za správnost vyhotovení odpovídá: Ing. Petr Březina